

Nr 414.

Av herr **Braconier**, om utredning och förslag angående rätt för förtroendemän i en kommun att med kommunen träffa avtal om leveranser etc.

För den upphandling, som äger rum för de kommunala myndigheternas räkning, äro ytterst de kommunala förtroendemännen ansvariga. Det är av betydelse att regler finnas som förhindra att dessa förtroendemän ens kunna misstänkas att i samband med upphandlingen tillvarataga sina egna intressen. Det kan framhållas, att i t. ex. 1901 års lasaretsstadga ledamot av sjukhusdirektion förbjöds att träffa avtal om leverans eller arbete eller vara ombud för anbudsgivare, leverantör eller entreprenör.

Ett upprätthållande av nämnda princip leder emellertid i vissa fall till olämpliga konsekvenser. Enskilda medborgare kunna således tvingas att avstå från kommunalt förtroendeuppdrag under motivering att de föredraga att kunna vara leverantörer till kommunen. Representationerna skulle därigenom icke få de sammansättningar, som av andra skäl skulle vara de mest lämpliga. I 1928 års sjukhusstadga har hänsyn blivit tagen till det här anmärkta förhållandet. Ledamot av sjukhusdirektion kan sålunda erhålla tillstånd av direktionen att utföra leveranser etc. till sjukhuset.

I detta sammanhang vilja vi anmärka, att sådana förbudsregler, som finnas i sjukhusstadgan, icke förekomma på alla områden, där de i princip kunna anses vara lika berättigade. Ledamot av landstings förvaltningsutskott är sålunda icke beroende av särskilt tillstånd för att göra leveranser till ett landstingets sjukhus. Icke heller för ledamöter i särskilt tillsatta upphandlingsdelegationer eller -nämnder erfordras någon sådan dispens.

Hur än dispensförfarandet anordnas kan man väl icke helt utesluta möjligheten av illvilligt misstänkliggörande. Det kan ifrågasättas, huruvida icke andra metoder än sjukhusstadgans borde kunna användas, t. ex. att överordnad myndighet, eventuellt vederbörande länsstyrelse, fattar beslutet om dispens. Genom att åt annan myndighet än den, där vederbörande förtroendemän själv är ledamot, överlämna avgörandet skulle man kunna antaga att det allmänna förtroendet för tillämpningen av dispensrätten skulle starkare befastas.

En annan fråga, som torde förtjäna beaktande i samband med dispens-

rätten, är den, huruvida dispensen skall omfatta jämväl rätten att avlämna offert.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag rörande kommunala förtroendemäns rätt att med kommunen avtala leveranser etc. till kommunen, i syfte att få till stånd sådana regler, som lämna garanti för objektiva bedömningar i upphandlingsfrågor utan att dock motverka allsidig rekrytering till kommunala förtroendeposter.

Stockholm den 26 januari 1950.

Jean Braconier.